

POSTANOWIENIE

12 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 12 lipca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa [...]. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego
Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko L. K. i J. K.
o zapłatę kwoty 61.550,64 zł,
na skutek skargi kasacyjnej L. K.
od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach
z 29 grudnia 2022 r., V Ca 665/22,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 29 grudnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił apelację pozwanych L. K. i J. K. od wyroku Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z 2 czerwca 2022 r., którym został w całości utrzymany w mocy nakaz zapłaty wydany 10 lutego 2021 r. w postępowaniu nakazowym na rzecz powodowego [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W..

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu odwoławczego pozwany L. K. oparł na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art 10 prawa wekslowego w zw. z art. 118 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, iż „weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową, a zobowiązanie z tytułu zawartego porozumienia z 10 stycznia 2014 r. nie wygasło i było możliwe wypełnienie weksla”. Skarżący wniósł o

przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na to, że „zgodnie z orzecznictwem i wykładnią, gdy wygasa zobowiązanie podstawowe to nie jest możliwe dochodzenie tego roszczenia w drodze wypełnienie weksla”. W punkcie III skargi zatytułowanym „uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania” pozwany stwierdził, że w jego opinii „w niniejszej sprawie skarga jest uzasadniona” i przedstawił argumentację mającą wykazać ten pogląd. Z kolei w punkcie IV skargi zatytułowanym „uzasadnienie podstaw przyjęcia skargi” pozwany ograniczył się do stwierdzenia, że „w ocenie pozwanego doszło do naruszenia art 10 prawa wekslowego w zw. z art 118 k.c. bowiem weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową a w ocenie pozwanego po wygaśnięciu zobowiązania zawartego w porozumieniu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który w przeważającej mierze służy realizacji interesu publicznoprawnego i przysługuje od prawomocnych orzeczeń sądowych. W związku z tym prawidłowe sporządzenie skargi kasacyjnej wiąże się z koniecznością zachowania określonych wymagań zarówno formalnych, jak i konstrukcyjnych, które są bardziej rygorystyczne niż w przypadku środków odwoławczych, z czym ustawodawca powiązał obowiązkowe zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego (art. 87¹ k.p.c.). Wprowadzenie tego przymusu ma w założeniu zagwarantować skarżącemu konieczny w postępowaniu kasacyjnym profesjonalizm i w odpowiedni sposób zabezpieczać jego sytuację procesową.

Jak wynika z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna musi m.in. zawierać przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem, a także wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z uzasadnieniem oraz wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie stanowią odrębne i samodzielne, konieczne elementy każdej skargi kasacyjnej, pełniące odmienne funkcje. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania polega na przytoczeniu prawnych argumentów, które mają przemawiać za zasadnością merytorycznego rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej przy

uwzględnieniu publicznoprawnych celów tego środka zaskarżenia. Podstawy kasacyjne i objęte nimi zarzuty z kolei determinują zakres kontroli kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), a ich uzasadnienie powinno sprowadzać się do przedstawienia argumentów prawnych mających wskazywać na niezgodność zaskarżonego rozstrzygnięcia z przepisami prawa powołanymi w zarzutach kasacyjnych. Analiza podstaw kasacyjnych oraz argumentów przedstawionych na ich uzasadnienie ma charakter następczy i jest uwarunkowana wcześniejszym pozytywnym zweryfikowaniem przyczyn, które przemawiają za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Przytoczenie podstaw kasacyjnych oraz ich uzasadnienie stanowią elementy konstrukcyjne skargi, a uchybienia w zakresie ich przedstawienia nie podlegają naprawieniu i powodują odrzucenie skargi kasacyjnej wprost jako niedopuszczalnej (art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 marca 1997 r., III CKN 13/97, OSNC 1997, nr 8, poz. 114). Odnosi się to zarówno do samego przytoczenia podstaw kasacyjnych, czyli powołania naruszonych przepisów prawa i wskazania postaci tego naruszenia, jak i uzasadnienia podstaw kasacyjnych, którego prawidłowe sformułowanie polega na przedstawieniu szczegółowych i rozbudowanych wywodów wskazujących na czym dane naruszenie miało polegać oraz jaki mogło mieć ono wpływ na wynik sprawy, gdy chodzi o przepisy procesowe (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2000 r., IV CKN 1181/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 19).

Analiza skargi pozwanego prowadzi do jednoznacznego wniosku, że jej konstrukcja jest wadliwa, gdyż dotknięta jest istotnym i nienaprawialnym brakiem. Skarżący nie uzasadnił bowiem podstaw kasacyjnych. W części skargi zatytułowanej „uzasadnienie podstaw przyjęcia skargi”, skarżący ograniczył się do przytoczenia jedyne zarzutu kasacyjnego i lakonicznej wzmianki o jego istocie. Zupełnie pominął argumentację prawną, która miałaby wyjaśnić na czym skarżący opiera swój pogląd, że „weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową” i to „po wygaśnięciu zobowiązania zawartego w porozumieniu”. Nie jest dopuszczalne poszukiwanie takich argumentów w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, chociaż w istocie zostało ono sporządzone (wadliwie) w sposób odpowiadający uzasadnieniu podstaw, gdyż - jak wskazano -

uzasadnienie wniosku i uzasadnienie podstaw to dwa niezależne elementy skargi, które pełnią odmienne funkcje, nie mogą być zatem ze sobą utożsamiane ani traktowane zamiennie.

Z tych przyczyn należało uznać, że skarga pozwanego nie spełniała jednego z zasadniczych wymagań konstrukcyjnych tego szczególnego środka zaskarżenia, który w istocie warunkuje merytoryczną analizę skargi, a tym samym podlegała ona odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego nie orzeczono, gdyż wniosek powoda o ich zasądzenie został powiązany wyłącznie z wnioskiem o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz z wnioskiem o oddalenie skargi.

Ubocznie należało zauważyć, że gdyby nawet skarga była dopuszczalna, to wniosek skarżącego o przyjęcie jej do rozpoznania nie mógłby zostać uwzględniony gdyż, nie odnosił się do żadnej z przyczyn przyjęcia przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy mógłby oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu skargi do rozpoznania. Nie jest wystarczające w tej materii wskazywanie na zasadność skargi kasacyjnej. Konieczne jest wykazanie kwalifikowanej jej zasadności, ponieważ przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Chodzi o kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ. i z 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to

spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i wskazane tam orzecznictwo).

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie daje podstaw do uznania skargi kasacyjnej za oczywiście zasadną w przedstawionym wyżej rozumieniu.

[SOP]

[ał]